

plača vedno le kmet in sicer precej drago. Tak agent dobi od svojega gospoda le procenke od skupila, zraven si pa še po strani

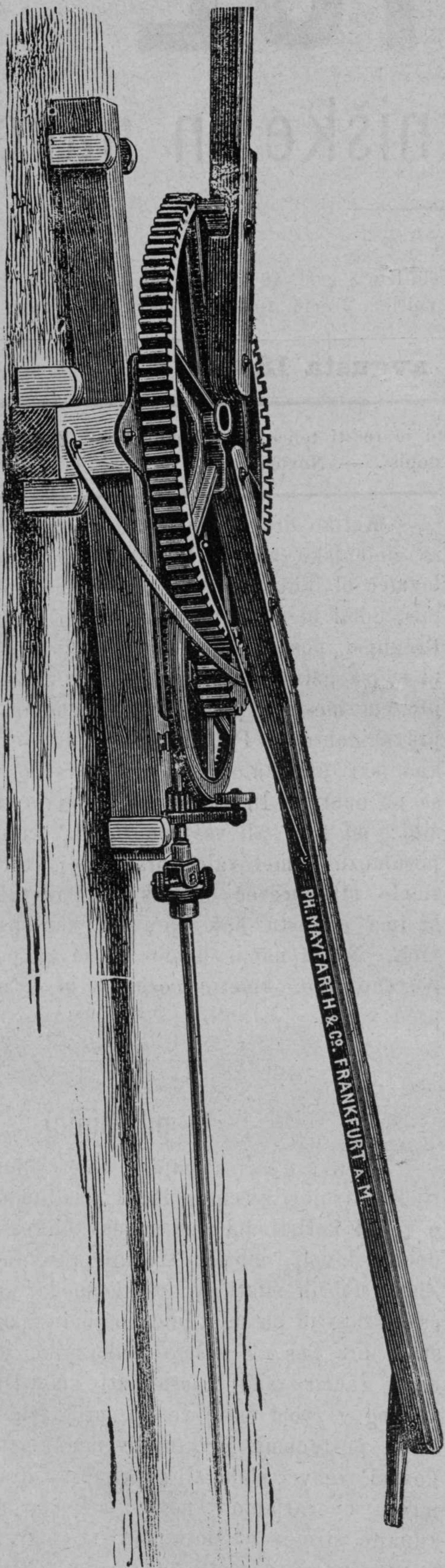
kaj prislepari od kmeta. Ako kmetijska družba naroči komu kak stroj, dobi tudi ona procenke od tovarnarja, a jih ne vzame, rajša da te procenke kmetu, ki dobi potem toliko ceneje stroj. Torej pomnite to, gospodarji.

Rekli smo, da silijo sedaj kmetovalci razmere, da si kupuje strojev. To pa ni prav, ampak dober gospodar naj si kupi stroj zato, ker mu prinaša, ako ga prav rabi, veliko koristi.

Gospodarske razmere so pa v današnjih časih take, da se mora kmetovalec okoristiti vsake reči, ki mu kaže. Mlatev s strojem pa daje proti mlatvi s cepcem veliko koristi. Prvič je mlatev hitrejša, drugič ni treba izurjenih mlatičev, in tretjič pušča stroj v slami le 3% zrnja, v slami, s cepci omlačeni, pa je 6% neizmlačenega zrnja. Slaba stran mlatilnice je seveda njena precejšnja cena in premočno razmlačenje slame, vsled česar ni moči ž njo kriti streh. Seveda nima to dandanes uže pomena, kajti navadno nima tist go-

spodar, ki si utrpi kupiti stroj, slamnatih streh. Mlatilnica ter vsak drug stroj prinaša pa korist le tedaj, ako je dober. Zato naj gospodar desestkrat premisli, predno naroči stroj, rajši se posvetuj poprej s izkušenim možem. Mi priporočamo ročno mlatilnico le tistemu, ki ima prav malo mlatiti, kajti ta stroj je težko goniti, in ljudje se preveč utrudijo ž njim. Ker mlati mlatilnica le tedaj čisto, ako se mlatilni valjar primerno hitro suče, utrujeni delavci pa navadno prepočasi gonijo, zato je mlatev z ročno mlatilnico sicer ne vselej, pa vendar mnogokrat nečista. Kdor si omisli mlatilnico, žrtvuje naj nekaj več in kupi naj si tako na vitel. Stroški za vitel res povišajo ceno mlatilnici za kakih 125 gld., a mlatev je neprimerno hitrejša, boljša in cenejša. Vprežne živine ima itako vsak gospodar v hlevu, mlatil pa bode tedaj, kadar bode živina utegnila.

S podobo 58. prinašamo mlatilnico, kakeršne izdeluje tovarna Ph. Mayfarth in Comp. na Dunaji. To mlatilnico je goniti z roko ali pa z vitlom, in stoji 100 gld. Podoba 34. pa kaže omenjeni mlatilnici primeren vitel, ki je za eno vprežno živinčce ali še bolje za dvoje, in ki stoji 125 gld. S tem strojem na vitel se omlati na dan kakih 32 hektolitrov žita, t. j. nad 100 mernikov, štirje mlatiči pa morejo na enem podu v tistem času namlatiti največ 7 hektolitrov ali 22 mernikov.

Podoba 58.

Kako je rediti telice.

Živinorejec naredi lahko iz telic, ako zna ž njimi prav ravnati, dobre molzne krave. Vendar je le malokje videti, da bi jih prav redili; celo ne zmenijo se veliko za njih rejo. Zato pa ni čuda, da ne dajo pozneje takega užitka, kakeršnega bi lahko dajale ob pametni reji. Iz večine je mlada goved pri nas le slabo rejena in zanemarjena. Pa tudi, če jo predobro rede, ne bode za pravo rabo. Mlado žival krepko rediti ali, bolje rečeno, pitati je gola potrata in nepridna zapravljenost. Tako žival je sicer veselje gledati, toda za dobro molžo ne bode nikdar. Ako hočemo vzrediti dobre molzne krave, moramo nad pol leta stare telice polagamo privajati manj tečni krmi. Opuščajmo počasi pokladanje krepke in zelo tečne krme kakor ovs, zdrobljenega žita, otrobov itd., kakeršna je bila odstavljenim in do pol leta starim telicam potrebna. Začnimo pa polagati več slame, sena in korenstva kakor pese, repe itd. S takim krmljenjem se pričnejo razvijati mežgovnice (mlečnice) in vamp. To pa je poglobitni pogoj, ako hočemo vzrediti za molžo dobro goved. Junce treba seveda drugače rediti. Gledati je, da žival zelo krepko uspeva in postaja močna za delo. Posebno močno naj se torej razvijajo mišice, kite in kosti. Ves drug namen pa ima reja telic, pri katerih je najbolj gledati, da se jim razvijajo mežgovnice, ki so odločilne za poznejšo mlečnost.

Telice je najbolje rediti po leti zunaj na paši; poleg tega pa morajo dobivati tudi potrebne krme v hlevu. Koder ni paše, tam je za uspešno rejo neogibno potrebno tekališče. Paziti je, da se telice ne rabijo prezgodaj za plemo, ker bi sicer zastale v rašči. Navadno so, kadar so 1½ leto stare, godne za plemo. Le posebno krepko razvite pripuščaš lahko, ko so leto dopolnile. Izkušnje uče, da postanejo zgo laj dorasle telice kaj dobre molznice.

Če je le mogoče, naj se gleda na to, da se prvikrat otelijo ob novi krmi, ker se tedaj vime lahko najbolj razvija, in ker to najlaže pospešuje mlečnost. Kadar se je telica ubrejila, treba jo je krepko rediti. Preslaba reja ji škoduje ves čas pozneje. Breja potrebuje telica največ tečne krme, ker mora živiti sebe in mlado bitje v sebi, ker mora rasti in razvijati si vime. Poleg tega jo je treba tudi pridno znažiti.

Nemški pisane prošnje na vis. c. kr. kmetijsko ministerstvo, katerim je priložen rojstni list in šolsko spričalo je oddati najpoznejši do 15. septembra t. l. podpisanemu odboru.

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

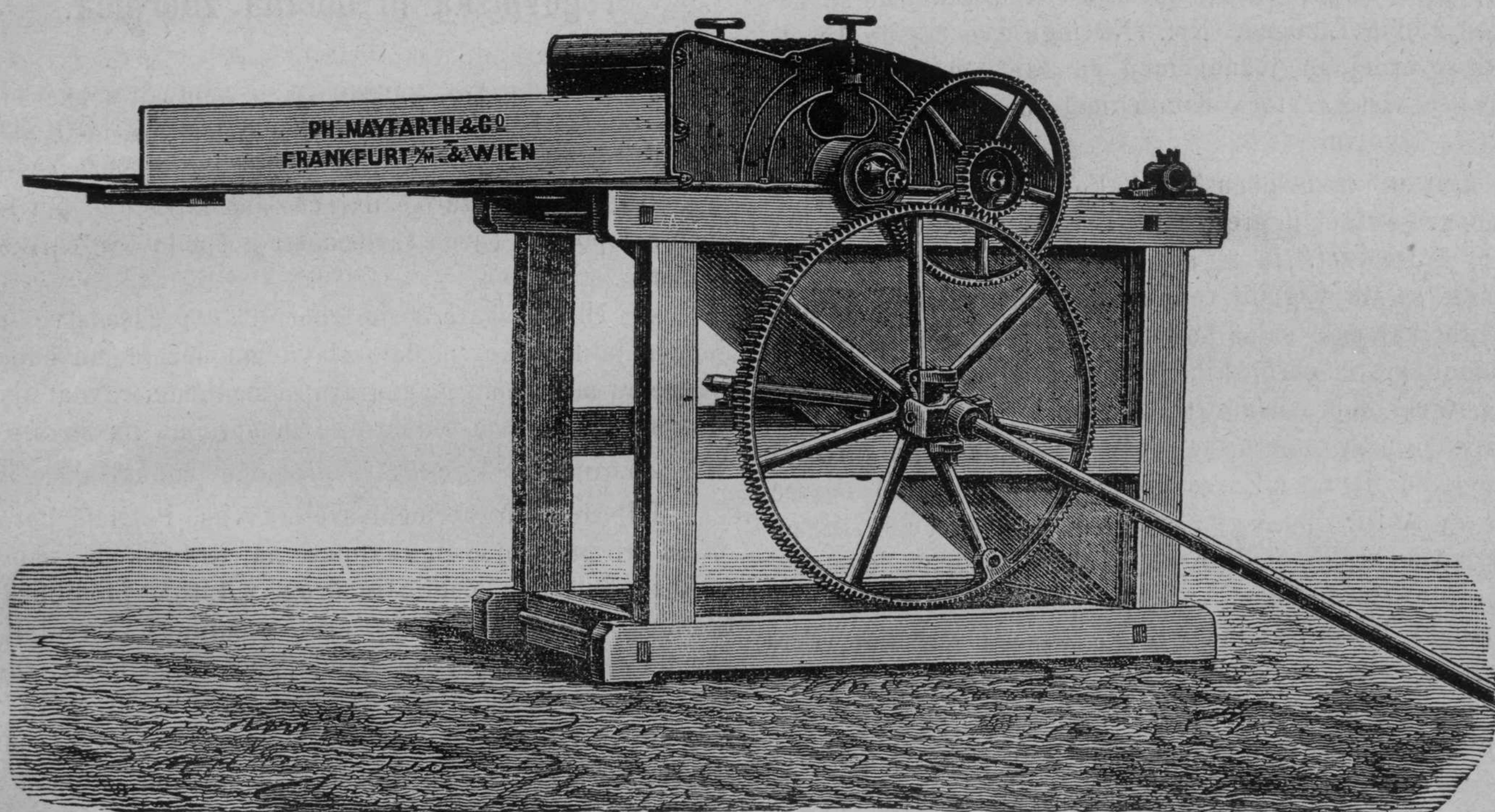
V Ljubljani 16. avgusta 1888.

J. Fr. Sennig,
podpredsednik

Gustav Pirc,
tajnik.

Vrtnarske reči.

* Kako storimo sadno dvejje posebno rodovitno. Marsikatero drevo cvete lepo in bogato, tako da se je najobilnejšega pridelka nadejati. Pa kmalu se vse cvetje

Podoba 59.

Razpis

državne štipendije za obiskovanje c. kr. živino-zdravniškega zavoda na Dunaji.

Vsled odloka vis. c. kr. kmetijskega ministerstva iz dné 20. maja 1886 št. 6742/856 pooblaščen je podpisani odbor, razpisati državno štipendijo v znesku 300 gld. za Kranjca, ki se namerava učiti živinozdravništva na c. kr. živinozdravniškem zavodu na Dunaji.

Prosilci za to državno štipendijo, ki so rojeni Kranjci, naj dokažejo, da so dovršili z dobrim uspehom vsaj šesti gimnazijski ali realčni razred ter da so zmožni slovenskega in nemškega jezika.

V živinozdravniški tečaj, kateri traja tri leta, ustopiti je 1. oktobra t. l.

ospe, in razvidi se, da ne bo nič sadja. Kedor ima tako drevo v sadovnjaku svojem, naj pomisli, da temu je edino vzrok pomanjkanje dovoljne hrane. Naj le poskusi okrog debla ob cvetji politi kebelj gnojnice, katero je stanjšal z 2 kebljema vode in naj to vsaj 3krat ob cvetji ponovi. Prepričal se bo, koliko je pripomogel k rodovitnosti, ker poprej navadno nerodovitno drevo bo obilno rodilo redno leto za letom. Pa sadje postane potem tudi bolj okusno in veliko. Rabiti pa je vedno gnojnico ali sploh tekoč gnoj, ker taka gnojina dospe naglo v zemljo do korenin, katere jo srkajo in deblu dovažajo. Kedor nima gnojnice, naj v čebru vode raztopi kravjega blata, sploh hlevskega gnoja in to tekočino porabi. Ako kedo drevo svoje tako leto za letom oskrbuje in tako zelo streže, videl bo, da mu bode